

Vill du veta mer? Se vår hemsida
www.livetskilde.org

Guds Världsvida Kyrka

001BP1(s)/052004

*Livets Källas
häftesserie*

Bergs- predikan (del 1)

LIVETS
KILDE

HEFTESERIE

Nr. 12 volym 3 maj 2004

Skriv till vår adress i Sverige om du vill ha fler exemplar av detta eller tidigare häften:

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33, SE-270 35 Blentarp

Andra häften i denna serie:

Är Gud död?

Gud och förlåtelse

Jobs bok

Kristendomens fallgropar

Den okände Jesus (del 1)

Den okände Jesus (del 2)

Ord om tålamod

Ord om hopp

Guds löften

Guds profetior

Vad är det som styr ditt liv?

Då han [Jesus] såg folkskarorna gick han upp på berget. Han satte sig ner och hans lärjungar kom fram till honom.

Han började undervisa dem och sade: Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket.

Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade.

Saliga de ödmjuka, de skall ärva landet.

Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.

Saliga de barmhärtiga, de skall möta barmhärtighet.

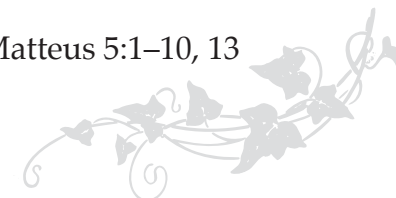
Saliga de renhjärtade, de skall se Gud.

Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner.

Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket.

Ni är jordens salt.

Matteus 5:1–10, 13

Copyright © 2004

Guds Världsvida Kyrka

Skriftställena i *Livets Källas* häftesserie är huvudsakligen hämtade ur Bibelkommissionens 1999 års översättning.

Copyright 2000 Svenska Bibelsällskapet och Bokförlaget Libris, Örebro

BERGSPREDIKAN ÄR ANTAGLIGEN DEN MEST KÄNDA, minst förstådda, tillika minst åttlydda av alla Jesu ord, skriver John Stott i sin allmänt erkända kommentar till Bergspredikan.

Hos evangelisten Matteus täcker Bergspredikan tre hela kapitel. De flesta tänker väl då på saligprisningarna, men Fader Vår eller som den nu kallas Vår Fader, är också en del av predikan (Matteus 6:9–13). De fyra evangelisterna hade olika syften i sina berättelser om Jesus. Matteus skrev för att judarna skulle förstå att Jesus var den Messias de väntade på. Därför citerar han ofta Gamla Testamentet, för att visa att Jesus uppfyllt alla kriterierna på Messias i profetiorna. Vi måste läsa Bergspredikan i ljuset av detta faktum.

Man påminns om den gången då Gud talade till Israels folk på berget Sinai. Och när man inser att Jesus är Ordet, Gud som blev människa, förstår man att Jesus faktiskt hade fullmakt att ge en ny, radikal tolkning av lagen, något som förundrade judarna (se norska häftet *Hva är Guds kjaerlighet? del 2*). De åtta saligprisningarna kan liknas vid Tio Guds bud när det gäller sättet Guds utvalda bör leva.

Bergspredikan handlar om vem som kommer in i Guds rike. Den beskriver den totala nyorientering som en människa måste genomgå för att kunna följa i Jesu fotspår och vara kristen. Den sanna medborgaren i Guds rike skall skilja sig radikalt från den icke-troende. En Gudsmedborgare skall uppvisa standarden för gott uppförande och inte låta sig bli smittad av samhällets dåliga inflytande. En kristen skall vara ett exempel och inte låta sig påverkas negativt av familj, arbetskamrater

eller vänner. Tvärtom är det den kristne som positivt och konstruktivt skall påverka sin omgivning genom att sprida fred och glädje. Jesus har stora förväntningar på de som vill följa honom. Han är öppen och ärlig när han säger att de kommer att bli hånade och förföljda på grund av sin tro. Det är många som vill finna vägen till evigt liv men vägen är smal och porten är trång. I arbetet med detta häfte har flera goda bibelkommentarer använts. John Stotts och William Barclays kommentarer till Matteus Evangelium har varit till särskilt stor hjälp. □

Innehåll

Häftesserien *Livets Källa* har som mål att göra evangeliet tydligt och relevant för vår tid. Den läses av kristna från olika trossamfund. Vår önskan är att hjälpa var och en att förstå sig själv och sitt förhållande till Gud oavsett vilken kyrka man tillhör.

4-5	Matteus 5:1	Saliga de ...
6-8	Matteus 5:3	Saliga de som är fattiga i anden ...
9-10	Matteus 5:4	Saliga de som sörjer ...
11	Matteus 5:5	Saliga de ödmjuka ...
12-13	Matteus 5:6	Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten ...
14-15	Matteus 5:7	Saliga de barmhärtiga ...
16	Matteus 5:8	Saliga de renhjärtade ...
17	Matteus 5:9	Saliga de som håller fred ...
18	Matteus 5:10	Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull ...
19-20	Matteus 5:13	Ni är jordens salt

Saliga de ...

DEN FÖRSTA DELEN I MATTEUSEVANGELIETS FEMTE kapitel börjar med saligprisningarna. Dessa åtta berömda meningar är inga fromma önskningar utan starka uppmaningar.

Saligprisningarnas komprimerade språk gör dem svåra att förstå. Det är på samma sätt med saligprisningarna som med Tio Guds Bud, de är kortfattade men har ett rikt innehåll. Några av de tio buden har med förhållandet till Gud att göra och andra handlar om mänskliga relationer, precis som saligprisningarna. Tillsammans beskriver de åtta saligprisningarna vad en kristen är och olika aspekter på den kristna hållningen. Den kristne ska inte bara ha en eller två av dessa inställningar utan alla!

Alla uppmaningarna börjar med ordet "salig". Det grekiska ordet *makarios* i originaltexten är översatt till det svenska salig i vår bibel. Idag skulle man säga "lycklig" eller i detta sammanhang "Gratulerar!" Grekerna kallade Cypern för den glada ön och använde ordet *makarios* i dess namn. De menade med detta att Cypern hade allt. Den hade ett skönt klimat, var rik på blomster, frukter och naturresurser, allt som behövdes för att människorna där skulle kunna vara lyckliga. Det grekiska ordet beskriver en lycka som är ren och orörd, oberoende av livets tillfälligheter och problem. En som är *makarios* kan ha en inre glädje och lycka

trots att man genomgår prövningar.

Jesus beskriver hur en kristen skall vara, full av lycka och glädje. Sedd i ljuset av saligprisningarna i Bergspredikan blir en tungsint kristendom uppenbarligen en missförståelse av Jesu budskap. De som följer Jesu ord, kommer att bli lyckliga. Denna del av Bergspredikan visar just hur detta kan uppnås.

Saligprisningarna är inte fromma förhoppningar utan den inställning som vi ska ha även idag. Samtidigt finns där i dessa verser en aspekt om den sista tiden och den fullständiga uppfyllelsen av löftena. Saligprisningarna berättar vem som kommer in i Guds rike. Detta Guds rike beskrivs på olika sätt, som t.ex. "himmelriket", "att se Gud", "att kallas Guds barn" och "att ärva jorden".

I Johannes evangelium 15:11 säger Jesus att han ska ge oss sin glädje så att vår glädje blir fullkomlig (grekiska: hel eller komplett). Den glädjen är en del av den heliga Andens frukter (Galaterbrevet 5:22). Gud vill att vi ska vara glada, men inte att det ska vara en glädje som huvudsakligen är knuten till det materiella, utan till det som har med Gud att göra. Då kan vi trots alla livets svårigheter ändå vara glada.

Saligprisningarna innehåller flera citat från Gamla Testamentet (GT) och mycket av det är hämtat från Psaltaren. För att förstå dessa verser så som Jesu åhörare då gjorde, måste vi alltså gå tillbaka till GT. Här är det, som alltid, viktigt att försöka förstå hur dessa ord uppfattades vid den tiden de uttalades och inte som vi förstår dem idag. □

Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket

MÅNGA HAR FÖRUNDRAT SIG ÖVER DETTA bibelställe. En del tror att Jesus säger att det är den som är mindre intelligent som är lycklig. Detta är en missförståelse. I den norska 1978 års bibelöversättning har man valt uttrycket "fattig i sig själv" istället för "fattig i anden".

I grekiskan kan två ord översättas till fattig. Det ena betyder att man har lite materiellt gods men att det inte går något direkt nöd på en. Det andra ordet betyder att man är så fattig att man lever i yttersta nöd och det är detta ord som står i den grekiska texten. Jesus använder här starka bilder och det gör han, som vi skall se, i hela Bergspredikan. En jude skulle förstå Kristi ord om en fattig som att det inte bara gällde det materiella utan även andlig fattigdom. En som var fattig i anden var en som inte litade till sina egna resurser utan satte sin lit till Gud för hjälp. Så skulle de som hörde Jesus tala förstå hans ord med bakgrund av den judiska kulturen.

I Gamla Testamentet är ordet fattig ofta använt symboliskt för en som är ödmjuk och hjälplös och

som förlitar sig på Herrens hjälp. I Psalm 34:7 uttrycker David det så här: "Jag eländige ropade, Herren hörde, han räddade mig ur all min nöd." Profeten Jesaja säger att Gud hjälper den fattige i anden, den ödmjuka, som förlitar sig på Gud, inte på sig själv eller på andra människor. "Så säger han som är hög och upphöjd, han som tronar i evighet och vars namn är heligt: Jag tronar upphöjd och helig men finns hos den modlöse och försagde. Jag ger de försagda mod, ger de modlösa kraft" (Jesaja 57:15).

De fattiga i anden är människor som litar till fullo på Gud och inte till sin egen godhet, rikedom eller styrka. De fattiga i anden erkänner att de är damm i jämförelse med Gud och att de behöver Guds nåd och frälsning. De äger en självkänedom och vet i och med det att Gud är lösningen på deras problem och därför är de glada. De förstår sitt förhållande till Gud och tror på att Gud den Allsmäktige är intresserad och vill hjälpa dem.

Jesus använder de fattiga som exempel men inte för att fattigdom i sig är något ädelt eller något vi ska trakta efter. Gud äger allting och är oerhört rik, och vi måste lära oss hur vi ska förvalta rikedomerna på ett sätt som hedrar honom. Det står här i versen om de fattiga i anden att himmelriket med oändlig prakt och rikedom skall bli deras lön. Det är alltså inget fel att ha rikedomar. En del av bibelns stora hjältar var oerhört rika, ta bara Job t.ex. eller Abraham. Nej, problemet med rikedom är att vi lätt blir dess

slavar. Mycket av vår tid och uppmärksamhet går åt till att tillvarata våra materiella intressen. Vi oroar oss över våra ägodelar, för stöld och förstörelse. Och så istället för att sätta vår lit till Gud litar vi på att vår rikedom ska lösa alla problemen. Vi blir högmodiga och känner inget behov av Gud. Så har vi då blivit slavar till vår rikedom. Mammons istället för Guds. Den som inte äger mycket har inte det problemet. Livet är på så sätt mycket enklare och gör det lättare att koncentrera sig på det enda som är viktigt, Gud den Allsmäktige. □

Citat

Bara den som i sig själv är reducerad till ingenting, och som sätter sin lit till Guds nåd, är fattig i anden.

Calvin

Vägen till världsherravälde heter självförnekelse.

Anonym

Bergspredikan skildrar omvändelsen, en total nyorientering av tanke och sinne. Jesus framhävde att hans sanna efterföljare skulle vara olika alla andra.

John Stott

Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade

JESUS FORTSÄTTER, I NÄSTA VERS, MED ATT SÄGA TILL SYNES motsägelsefulla saker. I föregående vers var det de fattiga i anden som skulle ärva himmelrikets rikedomar. Nu är det de som erfar djup sorg (en bättre återgivning av den grekiska texten) som är lyckliga.

Denna saligprisning påminner om Jesaja 61:1–2, där några av Messias uppgifter skildras. "Herren Guds ande fyller mig, ty Herren har smort mig. Han har sänt mig att frambära glädjebud till de betryckta och ge de förkrossade bot, att förkunna frihet för de fångna...att trösta alla som sörjer.". Messias skulle hjälpa dem som är förkrossade och ge hopp åt dem som är utan, och trösta alla sörjande. Jesus använder en välkänd Messiasstanke i saligprisningarna genom att säga att det är de sörjande som skall tröstas.

Den första "saliga de.." kan uppfattas som ett intellektuellt erkännande av vår egen maktlöshet i förhållande till Guds förväntningar på oss och då uttrycker den andra vårt emotionella förhållande till Gud. Det finns två sätt man kan se den andra versen på, och de kompletterar varandra. För det första att vi är lyckliga för att vi har genomgått en omvändelseprocess som innebar sorg över vår egen synd. En bearbetning där vi erkänt det vi gjort fel och förstått vårt behov av förlåtelse, ett smärtsamt förlopp. Vi tar vår synd på allvar. Vi går in i smärtan och bär fram den inför Gud, ber om förlåtelse

och lägger den sedan bakom oss. Sorgen över det vi gjort är en del av processen. Men endast genom att gå in i smärtan och sorgen kan vi uppleva vad som är sann glädje, förlåtelsens glädje, Guds glädje (2 Korinthierbrevet 7:10).

Det andra sättet att förstå detta bibelställe är att Gud vill att vi ska känna sorg inför världens lidande precis som han gör. I Hesekiels nionde kapitel använder sig profeten av starka bilder för att visa Guds straffdom över Jerusalem. Gud kallar på en som är klädd i vit linneklädnad och som har skrivsaker hängande i bältet. Gud ber honom vandra genom staden och sätta ett märke i pannan på dem som sörjer över allt orätt och motbudande som sker. Alla dessa skulle Gud bespara straffet de övriga hade att vänta. Det är en drastisk berättelse där Gud poängterar att de som sörjer över världens synd, den främsta orsaken till nöd och lidande, kommer att bli tröstade. Gud vill att vi ska tycka och tänka som han när det gäller synden och dess konsekvenser. Synd är för Gud en allvarlig sak. Det är också viktigt för oss att förstå vad synd egentligen är men det är en annan fråga.

Esra är ett exempel på en man med Guds sinnelag. "Medan Esra låg på knä framför Guds hus och bad och bekände under tårar folkets och sin egen synd, samlades runt honom en väldig skara av israeliter, män, kvinnor och barn, och de grät alla högljutt" (Esra 10:1).

"Ty Lammet som står mitt för tronen skall vara deras herde och leda dem fram till livets vattenkällor, och Gud skall torka alla tårar från deras ögon" (Uppenbarelseboken 7:17). Lyckliga är de som sörjer så som Gud sörjer, för de ska bli tröstade. □

Saliga de ödmjuka, de skall ärva landet

VEM ÄR ÖDMJUK? IDAG ANSES ÖDMJUKHET SOM NÅGOT svagt och närmast mindervärdigt. Längre från sanningen kan man nog inte komma!

Ödmjukhet eller saktmod som det står i äldre bibelöversättningar, kommer från det grekiska ordet *prautes* som betyder "en mild vänlighet" med "kontrollerad styrka". Enligt den grekiska filosofen Aristoteles är *prautes* medelvägen mellan för mycket humör och brist på humör. Han utvecklade en metod som definierar varje dygd som medelvägen mellan två ytterligheter. På den ena sidan för mycket av det goda och på den andra dess totala brist och mellan dessa ytterligheter dygden själv, den gyllene medelvägen.

Ödmjukhet är en av den heliga Andens frukter och står i nära förbund med självbehärskning. I en kommentar till ordet skriver William Barclay följande: "Lycklig den människa som alltid är arg vid rätt tillfälle och inte vid fel, som har varje instinkt, passion och impuls under kontroll för att hon själv är under Guds kontroll, och som har förmågan att se sin egen okunnighet och svaghet." Ja, det här är en beskrivning på en ödmjuk människa. Ödmjukhet handlar om ens innersta väsen, om att se sig själv i klart ljus och det ger utslag i hur vi behandlar andra människor.

Den andra delen av saligprisningen är ett citat från Psaltaren 37:11: "Men de ödmjuka får äga landet och njuta en ostörd fred". Den som kan styra sig själv [den ödmjuka] har löfte om att styra mycket mer i nästa liv. □

Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade

SVÄLT OCH TÖRST VAR VÄLKÄNDA FENOMEN FÖR JESU ÅHÖRARE. Idag finns det mat i överflöd här i västvärlden och det är lätt att få tag på. Men i andra delar av världen är det inte så och så var det heller inte på Jesu tid. Fram till för ett par generationer sedan har livet för majoriteten bestått i att skaffa mat, dryck och logi för sig själv och sin familj. Fritid har varit, för de flesta, ett okänt begrepp.

Svälten och törsten som Jesus talar om är inte bara en längtan efter mat och dryck, det handlar om att hungra eller törsta ihjäl! Vi borde alla ha ett sådant starkt begär efter Guds rättfärdighet.

Denna saligprisning beskriver en slags process där vi kämpar mot oss själva, våra tankar, vår synd och omgivningens negativa inverkan. Hungern eller törsten varar hela livet ut, först vid livets slut kan vi dricka ur evighetens vattenkällor (Uppenbarelseboken 7:16–17).

Jesus säger senare i Bergspredikan att vi först måste söka Guds rike och rättfärdighet, då ska vi få allt det Gud vet att vi behöver (Matteus 6:33). Vi ska inte bara sörja över vår synd och erkänna vår hjälplöshet, utan lägga våra synder bakom oss och gå vidare mot Guds rike och hans rättfärdighet. Törsten efter Guds rättfärdighet brinner som en inre eld i vårt sökande efter Gud.

I förståelsen av den grekiska texten visar det sig att vi inte bara längtar efter delar av Guds rättfärdighet utan efter hela. Att vara delvis rättfärdig räcker inte, vi måste söka hela Guds rättfärdighet. Man vill på alla sätt ha ett rätt och riktigt förhållande till Gud och sina medmänniskor.

Vad menas med rättfärdighet, egentligen? Sista hälften av Matteus 5:e kapitel handlar om vad det innebär i det nya förbundet. Vi kommer tillbaka till detta senare. Guds rättfärdighet har flera betydelser. Den kan uppfattas som Guds frälsningsgåva till oss. Han ger oss sin rättfärdighet genom att förlåta oss. Genom förlåtelsen gör Gud oss rena och därmed rättfärdiga. Ett annat sätt att förstå den är att vi lever våra liv som ansvarsfulla, moraliska individer enligt Guds standard gentemot Gud och våra medmänniskor. Man kan även uppfatta rättfärdigheten som något som ska bli givet vid tidens slut, d.v.s. när Gud ger de troende evigt liv och avlägsnar ondskan. Sist men inte minst beskriver "rättfärdighet" vårt nya förhållande till Gud enligt det nya förbundet, där vår inställning till Gud och människorna ska ses i belysning av att Kristus står i centrum. Att törsta efter rättfärdighet belyser vårt enorma behov av att ha rätt förhållande till både Gud och människor genom Jesus Kristus.

Genom de första fyra saligprisningarna ser vi en andlig och logisk utveckling. Den börjar med att vara "fattig i anden" d.v.s. att vi erkänt vår totala hjälplöshet när det gäller att infria Guds krav och förväntningar. Sedan följer att vi känner sorg över vår och andras synd. Vidare att vi har en ödmjuk inställning till alla andra och att vi ska brinna med en inre eld efter att ha ett riktigt förhållande till Gud. Följande fyra saligprisningar handlar om vårt förhållande till våra medmänniskor. □

Saliga de barmhärtiga, de skall möta barmhärtighet

GUD ÄR BARMHÄRTIG MOT ALLA MÄNNISKOR OCH HAN vill att vi ska vara som han. Jesus berättar historien om den barmhärtiga samariern. Varken prästen, leviten eller någon annan israelit visade barmhärtighet, bara en "oren hedning" visade exempel på efterföljelse. Berättelsen måste ha varit väldigt provocerande för Jesu åhörare.

Det ligger en nyansskillnad mellan barmhärtighet och nåd. Barmhärtighet lindrar syndens skadeverkningar medan nåden riktar sig mot synden och förlåter själva handlingen.

I liknelsen om den obarmhärtige tjänaren (Matteus 18:21–35) ser vi att barmhärtighet och nåd (förlåtelse) hör ihop.

Vers 7 liknar starkt det som Jesus säger i Vår Fader (Fader vår) som följer senare i Bergspredikan: Vi får förlåtelse från Gud i samma utsträckning som vi förlåter andra. Inga lätta ord! Vi förtjänar inte nåden eller barmhärtigheten för att vi har förlåtit andra. Vi är barmhärtiga och förlåter varandra som ett resultat av att Gud har förlåtit våra överträdelse.

Jesus förlät dem som korsfäste honom. Enligt Lukas evangelium kan han ha sagt de förlåtande

orden medan de drev spikarna genom hans händer (Lukas 23:33–34).

Jesus bror Jakob skrev i Jakobs brev 2:13 att: "Domen blir obarmhärtig över den som inte har varit barmhärtig, men barmhärtigheten triumferar över domen."

På domens dag kommer Gud att döma oss efter våra gärningar (Uppenbarelseboken 20:12). Och har vi inte varit barmhärtiga mot andra kommer Gud att vara obarmhärtig mot oss. Längre fram i Bergspredikan säger Jesus att Gud kommer att döma oss med samma måttstock som vi använder på andra (Matteus 7:1–2). Vi kommer att bli dömda som individer bland annat efter hur vi har dömt våra medmänniskor och om vi varit barmhärtiga eller inte.

Om vi går tillbaka till Gamla Testamentet (GT) ser vi att det hebreiska ordet som översatts med "barmhärtighet" har en mängd av nyanser som inte kommer fram i översättningen. Det inkluderar tanken på sympati för den lidande, d.v.s. att vi tycker synd om vederbörande. Vi ska också ha empati d.v.s. att se saken från hennes perspektiv. Vi ska försöka förstå hur hon upplever sin situation. Gud vill att vi inte bara ska tycka synd om, utan att vi också ska hjälpa varandra. Kärlek är att göra det som är bäst i det långa loppet för någon annan, men ibland har vi inte klart för oss skillnaden mellan kärlek och "snällhet".

Det största tecknet på Guds barmhärtighet är att Gud kom till världen som människa och pinades för att lära sig hur det är att vara människa. Han har sympati, empati och kärlek för oss människor och därför är han barmhärtig. □

Saliga de renhjärtade, de skall se Gud

DET HÄR ÄR KANSKE DEN STÖRSTA UTMANINGEN DE FLESTA står inför: att ha rena och goda motiv för det vi gör och säger. Det grekiska ordet för "ren" innebär något som är renat, oförfalskat, något obeblandat. Handlar vi av kärlek eller döljer vi själviska motiv när vi gör något bra?

Här för Jesus vårt förhållande till honom från yttre till inre tillbedjan. Profeten Jeremia säger att Gud ska skriva sin lag i våra hjärtan (Jeremia 31:33) och Jesus säger att hjärtat måste vara rent. I så fall behövs det en rening eftersom våra tankar är så orena och fulla av svek (Matteus 15:18–19). I Gamla Testamentet belystes huvudsakligen de yttre attributen av tillbedjan men nu höjer Jesus kraven på de troende till att det även gäller den inre människan.

Att vara renhjärtad innebär att var ärlig mot sig själv och andra och mot Gud. Vi avvisar falskheten och blir positiva, omtänksamma och ödmjuka medborgare i Guds rike.

Under kristendomens historia har många väckelser uppkommit och enligt en studie (gjord på de tio största) har det visat sig att två förhållanden har varit lika när Gud har utöstat sin Ande över de troende. De två ingredienserna är innerlig, öppenhjärtig bön och ett ärligt förhållande till Gud där man bekänner sina synder.

Denna saligprisning är hämtad från Psaltaren 24:3–4: "Vem får gå upp till Herrens berg, vem får gå in i hans tempel? Den som har skuldlösa händer och rent hjärta, som inte håller sig till falska gudar och aldrig har svurit falskt." Den skall se Gud! ☐

Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner

DET ÄR SKILLNAD PÅ ATT ÄLSKA FRED OCH ATT STIFTA FRED. Många tror att de är fredsälskande när de undviker att gripa in i konflikter och andra svåra situationer. Man blundar för problemen, ja, sopar dem under mattan istället för att ta itu med dem. Man undviker konflikten för att man är en "fredens man".

Då missförstår man nog det Jesus säger. Vi ska både älska fred och hålla fred. Det händer att man måste blanda sig i för att kunna stifta fred. Om konflikten inte löses, sparar man bara problemen till en senare tidpunkt och då kanske de har blivit olösliga. Vägen till fred måste kanske gå genom strid.

De judiska rabbinernas tolkning visar att ordet fred har en mängd betydelser. *Shalom* betyder att vilja det bästa för någon annan, dennes välfärd, hälsa, vänskap, trygghet m.m. Egentligen betyder *shalom* "hel" eller "komplett". Vi har fred när vi har komplett liv. Det högsta en människa kunde göra, enligt rabbinerna, var att skapa rätta förhållanden mellan människor. Att hålla fred är då att upprätta riktiga förbindelser mellan människor. En omskrivning av denna saligprisning kunde då låta:

"Lyckliga de som skapar rätta relationer människor emellan, de ska kallas Guds barn". ☐

Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket

JESUS ÄR ÄRLIG MOT SINA LÄRJUNGAR, HAN LOVAR DEM INTE ETT lätt liv, tvärtom. Jesus bjuder oss en enastående gåva med medföljande ansvar: Att leva våra liv i enlighet med Jesu lära. Det här bibelstället kan missförstås, för även om folk ljuger om en eller hånar och förföljer en behöver det inte nödvändigtvis bevisa att man är kristen. Saligprisningarna måste ses i sitt sammanhang. Om vi hungrar efter Guds rättfärdighet men samtidigt är självgoda, fördömande människor, hur kan det vara rätt? Det är först när vi blir kompletta, när vi har alla åtta inställningarna som beskrivs i saligprisningarna som vi blir lyckliga personer.

Under kristendomens historia har tusentals människor torterats och dödats för sin tro. Skulle jag vara villig att dö för min tro? Skulle du? Kristendomen är inte en mysig social klubb och därför avslutar Jesus med en allvarlig ton. Den som är beredd att stå för sin tro trots omgivningens motstånd är en lycklig person, men inte på grund av motståndet utan på grund av sin tro. Man är samtidigt ödmjuk och inser att man bara är damm i jämförelse med Gud. Man har sitt humör under kontroll, är vänlig, barmhärtig, renhjärtad, sorgsen över andras lidande och försöker hålla fred omkring sig. Denna människa är lycklig oavsett vilken livssituation hon än befinner sig i. Detta är bilden av en kristen. □

Ni är jordens salt

I DEN ANTIKA VÄRLDEN VAR SALT ETT EFTERTRAKTAT ÄMNE. DET användes när man offrade till gudarna. Bland de äldsta handelsvarorna som karavanerna förde med sig var salt och rökelse. De romerska soldaterna fick ibland ut sin lön i salt, det var värdefullt, hållbart och lätt att omsätta. Det engelska ordet för lön "salary" kommer av ordet salt, av att lön utbetalades i salt.

Människan behöver salt för att fungera, speciellt i varmare länder såsom Mellanöstern. Värmen kan göra oss matta och ur form, det beror ofta på att vi har saltbrist. På vissa ställen i världen äter man salttillskott för att upprätthålla rätt balans i kroppen. Vår värld behöver de kristna som genom sitt sätt att leva ska uppvisa Guds sätt att leva. På samma sätt som salt är nödvändigt för fysiskt liv är de kristna nödvändiga för att uppenbara Gud för människorna.

I Bibeln används salt som en viktig symbol. I 2:a Krönikeboken 13:5 kan vi läsa att Gud sluter ett evigt avtal med David som han kallar ett "saltförbund". Enligt uråldrig sed ingicks långvariga avtal genom att använda salt. När Gud kallar detta ett saltförbund menar han alltså att detta är ett evigtvarande avtal som han sedan vanligt bekräftat med salt. I 3:e Moseboken 2:13 står det att alla matoffer skall saltas. Salt var en del av offergåvan till Gud. Den kristne skall vara en levande offergåva till Gud (Romarbrevet 12:1). Vi ska ge vårt liv tillbaka till Gud så att han kan använda oss som han vill, för vårt eget och andras bästa. →

Vi ska också påverka vår omgivning positivt på samma sätt som salt sätter smak på maten. I Kolosserbrevet 4:6 skriver Paulus: "Lägg alltid era ord väl och ge dem salta; ni måste veta hur ni skall svara var och en."

Man måste ha vishet för att kunna besvara frågor från människor med olika bakgrund på ett sätt som gör Jesu budskap förståeligt. Detta är fortsättningen på versen innan där Paulus säger att vi ska använda klokhets i umgänge med andra.

Salt konserverar. Innan kylskåpet och frysen fanns fick man salta ner fisk och kött för att kunna bevara maten någon längre tid. Saltet sörjer även för att bakterierna inte får någon grogrund då det är lätt desinficerande.

Salt symboliserar något som är rent, som bevarar, något som gör maten välsmakande.

Den kristne ska vara ren till hjärta och sinne. Hon ska bevara Guds budskap till mänskligheten och genom detta förhindra samhällets förruttnelse.

Jesus säger: "om saltet mister sin kraft, hur ska man få det salt igen? Det duger inte till annat än att kastas bort...". Salt förstörs om det utsätts för väta, det mister då sina egenskaper. Salt behåller inte sin särprägel om det låter sig påverkas av sin omgivning och detta stämmer också in på den kristne. En kristen ska påverka sin omgivning på ett positivt och smakfullt sätt och inte bli negativt påverkad av omgivningen. En kristen ska vara positiv även när alla andra är negativa. En kristen ska vara konstruktiv även när andra är destruktiva. En kristen ska ge hopp i en hopplös situation. En kristen skiljer sig från andra människor. Man kan inte dölja att man är kristen, man ska visa det genom att vara jordens salt och sätta smak på tillvaron. □

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige
Fax: 0046 - (0)46 800 57

Redaktionen:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo

Övriga adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde*, Postboks 1515, DK-2700 Brønshøj

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp (produktion)

Telefonkontakt:

Danmark: +45-22 67 70 96

Norge: +47-64 87 74 48

Sverige: +46-(0)31-82 19 12; +46-073 622 86 89

Stöd för utgivning av *Livets Källas häftesserie*:

Livets Källa är gratis. Vi har ungefär 1400 prenumeranter vid det här laget och med frivilliga bidrag är det möjligt att ge ut häftena. Vi är djupt tacksamma för ert finansiella stöd. Arbetet med *Livets Källas* häften sker på frivillig basis, men tryckning och porto måste betalas. Om du vill bidra till utgivningen av våra häften kan du göra det på något av nedanstående konton:

Danmark: 1-245-7278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6